

Rom 14, 14

14: Det vet jeg, og det er jeg overbevist om ved Herren Jesus, at ingenting er urent i seg selv. Men for den som betrakter noe som urent, for ham er det urent.

Det vet jeg, og det er jeg overbevist om ved Herren Jesus. I versene foran har Paulus framholdt som det viktigste at hver og en først og fremst må "være fullt overbevist i sitt eget sinn" (v. 5.), følge sin overbevisning, og ikke gjøre noe som går imot hans samvittighet. For det andre: at vi ikke må dømme eller forakte dem som har andre oppfatninger enn oss. Men samtidig vil han nå ikke legge skjul på at den ene oppfatningen tross alt i seg selv er riktigere enn den andre. Her uttaler apostelen sin egen fullkomne overbevisning om hva som var det eneste rette svaret i dette spørsmålet hvor oppfatningene var så forskjellige. Og han lar det være klart at hans holdning i dette forholdet ikke bare var hans menneskelige overbevisning. Han var blitt overbevist om dette "ved Herren Jesus". Det var mao. en overbevisning som var skapt gjennom hans samfunn med Herren Jesus, og den lærdom han hadde fått av ham. Og hva var det nå han var så overbevist om? Jo;

at ingenting er urent i seg selv. Det ble sett på som "urent", eller egentlig som vanhellig og smittefarlig, det kjøttet av dyr som den levittiske loven forbød å spise, og det samme med kjøtt som først hadde vært offer til avgudene (1Kor 8). Her fjerner nå apostelen all usikkerhet, og forkynner klart og tydelig nok at den loven som inneholdt forskriftene om rene eller urene ting, var "opphevd på grunn av dets skrøpelig og ubrukelighet" (Heb 7: 18). Også når det gjelder det som først hadde vært offer til avguder, forkynner han klart i 1Kor 8: 4 at "det ikke finnes noen avgud i verden", og at engstelsen mot å la være å spise slike offergaver skyldtes manglende kunnskap (v. 7). I sum uttaler Paulus her den rene og sanne holdningen til alle liknende spørsmål; at alt Gud har skapt er i seg selv rent og godt (1Tim 4: 4). Det er bare synden, bare det som går ut fra menneskets hjerte, som kan gjøre et menneske urent, kan besmitte ham (Mat 15: 11). Selve tingene er gode og uskyldige.

Det er bare menneskets ondskap og misbruk av tingene som skader ham. "For de rene er alle ting rene", sier apostelen, "men for dem som er besmittet og vantro, er ingenting rent. Men selv deres sinn og samvittighet er besmittet" (Tit 1: 15). "For de rene" -. "De rene" er de som har et hjerte som Gud har gjort rent gjennom troen, så de med et helliggjort sinn bruker midlene, og bruker dem slik Gud vil. For dem er alt rent, godt og til nytte. "Men for dem som er besmittet og vantro", som alltid regjeres av sitt kjødelige sinn og misbruker selv de mest hellige ting til skade for seg selv, - "for dem er ingenting rent". De kan delta i det som i seg selv er hellig, de ber, hører Ordet, tar imot Herrens nattverd, støtter dem som er i nød, osv. Men alt er besmittet av deres eget vantro sinn. Alt er bare et stort skuespill. For under alt sammen er et ubotferdig hjerte som forakter Gud.

Dette forstår vi nok lett. Men så er spørsmålet: Kan vi så si om det disse vantro lager og finner på, bare for å tilfredsstille sin kjødelige natur, at alt sammen er rent og uskyldig? Deres kjødelige sinn gjør jo at selv hellige ting bli urene. Hvordan kan da alt det som bare er skapt av de samme kjødelige og urene sinnene, være rent? Og; skal et Guds barn anse slike ting for rene og uskyldige? Nei, alt som bare er skapt av et kjødelig sinn, og bare for å tilfredsstille dette, hører like lite til blant det som i seg selv er rent, som selve synden. Nei, her taler apostelen bare om det "som Gud skapte til å bli mottatt med taksigelse av dem som tror og erkjenner sannheten" (1Tim 4: 3), - altså utelukkende om selve tingen i seg selv. Utelukkende om tingene/gjenstandene gjelder dette at "ingenting er urent i seg selv". Alt det Gud hadde gjort var overmåte godt og velbehagelig for ham (1Mos 1: 31).

Men for den som betrakter noe som urent, for ham er det urent. Selv de mest uskyldige ting blir syndige og skadelige for den sjelen som fremdeles betrakter dem for urene. Hvis et menneske gjør noe han tror mishager Gud, da bryter han jo i sin samvittighet med Guds vilje, på akkurat samme måte som om selve gjerningen var noe Gud hadde forbudt. Det ligger mye i dette ordspråket: "Når to gjør det samme, er det ikke det samme". Når én gjør det i tro og full overbevisning om at det er velbehagelig for Gud, så er det godt og rent for ham. Men når en annen gjør det med en urolig samvittighet, så er det urent for ham. Dette er da den første grunnregelen for våre handlinger; at vi skal gjøre alt i tro og med en god samvittighet. - Men nå må ingen tenke at dermed er alt vel. At han nå bare kan sett i gang og være fri til å gjøre alt det han oppfatter som rent og uskyldig. Nei, apostelen har ennå en grunnregel i dette spørsmålet, og den heter kjærligheten. "Du skal elske din neste som deg selv". I din frihet må du ikke bli en Kain som sa: "Er jeg min brors vokter?" Paulus har en tilføyelse: